

ALL ABOARD

Een spel om met je leidingsploeg in gesprek te gaan over inclusie

All Aboard, het spel

Zijn jullie lokalen toegankelijk voor iemand in een rolstoel? Weten ouders in de buurt hoe jullie werking verloopt? Wat als iemand het kampgeld niet kan betalen? 'All Aboard' is een doe-het-zelfspel om diversiteit en inclusie te bespreken met jouw leidingsploeg.

Spelinhoud

Handleiding

40 kwartetkaarten (10 thema's: Chironamiddag, Eten en drinken, Startdag/werving, Toegankelijkheid, Geld, Bivak, Ouders, Netwerk, Tradities en De leidingsploeg ; 4 kaartsoorten per thema: dilemma, vraag, stelling en uitdaging)

40 oplossingskaarten

1 diversiteitsfiche

Haalbaar/willen-as

Meer diepgang nodig?

> chiro.be/inclusie

Doel

Hoe zorgen jullie ervoor dat alle kinderen en jongeren zich welkom kunnen voelen in jullie Chirogroep? Het hoofddoel van dit spel is om gesprekken over inclusie te stimuleren in de leidingsploeg.

Spelvoorbereiding

- > Kies thema's op basis van interesses en aantal spelers. Zijn er meer spelers dan thema's? Vorm dan teams.
- > Iedere speler/ieder team krijgt vier kaarten.
- > Leg het papier met de haalbaar/willen-as in het midden. (pagina 14 - 15)
- > Haal pagina's 5 tot en met 26 uit het boekje en knip de kaartjes.
- > Je kunt evenveel teams vormen dan er thema's gekozen worden. Elk team bestaat uit minstens één persoon.

Spelverloop

1.

De jongste speler schudt de kwartetkaarten en deelt ze uit zodat iedereen **vier** kaarten heeft. Andere spelers mogen jouw kaarten niet zien.

2.

Vorm kwartetten door kaarten van hetzelfde thema te verzamelen: een **dilemma**, een **vraag**, een **stelling** en een **uitdaging**. Die hebben dezelfde kleur en telkens een ander symbool. Je kunt een kwartet verzamelen door slim kaarten door te geven of bij te houden. Je telt telkens tot drie en geeft dan allemaal tegelijk één kaart door naar links.

3.

Heb je een kwartet? Sla dan zo snel mogelijk op het papier met de **haalbaar/willen-as**. De andere spelers moeten nu ook zo snel mogelijk hun hand op de hand van de eerste speler leggen.

4.

De speler die het kwartet vormde, wordt **discussieleiding** van die ronde. Proficiat!

De discussieleiding heeft twee taken:

1.

Verdeel de vier kaarten. De spelers lezen om beurten luidop voor wat er op hun kaart staat. Ze beantwoorden zelf de vraag, beoordelen de stelling of gaan de uitdaging aan.

- De uitdaging gaat naar de snelste na de discussieleiding.
- De tweede krijgt de stelling.
- De derde krijgt de vraag.
- De vierde krijgt het dilemma.

2.

Start het gesprek: de discussieleiding gebruikt de oplossingskaarten van het thema om vragen te stellen en de discussie te leiden.

- Dilemma: Beantwoord het dilemma en argumenteer.
- Vraag: Beantwoord de vraag op je kaart.
- Stelling: Plaats je Chirogroep op de haalbaar/willen-as en leg uit. Vragen die je je daarbij kunt stellen: in welke mate willen we als Chirogroep inspanningen doen? En in welke mate vinden we het haalbaar om die inspanningen te doen? Denk na over hoe jullie als Chirogroep op beide assen één stap omhoog kunnen zetten. Bespreek dat met de andere spelers.
- Uitdaging: Voer de uitdaging uit.

3.

De ronde eindigt wanneer de vier kwartetkaarten behandeld zijn. Schud de overige kaarten opnieuw en deel ze willekeurig uit zodat iedere speler er vier heeft.

Wat gebeurt er met de kaarten van het kwartet dat al gevormd werd? Twee opties:

- De kaarten van de gevormde kwartetten blijven in het spel. Let wel: ze worden minder waard. Je kunt het kwartet wel nog vormen en afkloppen, maar je krijgt er minder punten voor (zie 'puntenverdeling'). De vraag, de uitdaging, de stelling en het dilemma op die kaarten moet je niet opnieuw behandelen.
- De kaarten van het gevormde kwartet verdwijnen uit het spel. Jullie kiezen een nieuw thema waarvan de kwartetkaarten in het spel komen.

Tip: zorg ervoor dat er iemand notities neemt tijdens het spel. Jullie komen ongetwijfeld op enkele geniale ideeën. Het zou zonde zijn als die verloren gaan.

Extra

Om de discussie levendig te maken, geef je iemand de rol van 'advocaat van de duivel'. Dat is telkens de persoon rechts van degene die een kaart voorleest. Let op, de advocaat van de duivel wisselt dus afhankelijk van wie er aan het woord is.

Doel: de advocaat van de duivel stelt kritische vragen en laat de persoon die aan het woord is verder nadenken.

Een voorbeeldje: stel dat William de vraagkaart moet beantwoorden en Fara zit rechts van hem. Dan is Fara de advocaat van de duivel. William geeft een antwoord op de vraag. Fara gaat daartegen in, ze neemt het tegenovergestelde standpunt in.

Einde van het spel

Jullie kiezen zelf wanneer het spel eindigt. Zo eindigt het spel wanneer jullie alle thema's behandeld hebben die jullie gekozen hebben. De winnaar is degene met het meeste punten.

Puntenverdeling

- › De persoon die een kwartet verzamelt (de discussieleiding) in een thema dat nog niet aan bod kwam, verdient 25 punten.
- › Kwam het thema wel al aan bod? Dan verdien je 5 punten per gevormd kwartet. De personen die op jou volgen, krijgen geen punten meer.

De persoon die een bepaald type kwartetkaart krijgt, verdient de punten die op de kaart vermeld staan.

Dilemma: 5 punten

Stelling: 15 punten

Vraag: 10 punten

Uitdaging: 20 punten

Woordenlijst

Bekwame Helper

Een bekwame helper is iemand die geen verpleegkundige is, maar die in het kader van een vrijwillige activiteit toch één of meerdere verpleegkundige handelingen mag verrichten. Eigenlijk wil dat zeggen dat je een mandaat krijgt om kinderen bepaalde medicijnen toe te dienen of om een spuitje te zetten, bijvoorbeeld met insuline.

CAW

Het Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW) biedt gratis hulp en ondersteuning bij allerlei problemen, zoals armoede of familiale problemen. Iedereen kan er terecht, zonder doorverwijzing.

Chiro Voor Chiro

Een solidariteitsfonds binnen Chirojeugd Vlaanderen dat steun biedt aan Chirogroepen die drempelverlagende acties willen opzetten voor leden of leiding in een financieel kwetsbare situatie.

Huis van het Kind

Een plek waar ouders en kinderen terecht kunnen voor hulp rond opvoeding, gezondheid en vrije tijd.

Iedereen Mee Op Kamp

Een project van Chirojeugd Vlaanderen dat ervoor zorgt dat iedereen een kamp kan ervaren. Specifiek voor kinderen en jongeren in een maatschappelijk kwetsbare situatie.

Leidingskring

De vergadering waar leiding samenkomt om over de werking te praten, het jaar en de activiteiten te plannen.

Non-binair

Non-binaire personen voelen zich niet (alleen) man of vrouw. Ze voelen zich beter bij een andere, niet binaire genderidentiteit.

OCMW / Sociaal Huis

Het OCMW of Sociaal Huis helpt mensen met financiële, sociale of praktische problemen.

Sociaal tarief

Een korting voor personen in een financieel kwetsbare situatie. Je kan dit aanduiden wanneer je leden of leiding inschrijft. Dan betalen ze maar een fractie van de aansluitingskost.

Solidariteitstarief

Een solidariteitstarief is een tarief dat je aanbiedt waarbij ouders een beetje meer betalen dan het standaardtarief. Op die manier kan je de overschot in een 'potje' steken om drempelverlagende acties te doen bv. Tweedehandsbib voor Chirokledij opzetten

UiTPAS

Een spaarkaart waarmee je punten verzamelt door deel te nemen aan vrijetijdsactiviteiten, geregeld vanuit de gemeente. Mensen in een financieel kwetsbare positie kunnen via de UiTPAS ook genieten van kortingstarieven.

5

De leidingsploeg vertrekt op weekend en maakt gebruik van een 'streepjeslijst' voor drank. Na het weekend blijkt dat niet iedereen genoeg streepjes heeft getrokken. **Dilemma:**

- › Jullie verdelen de kosten gelijk onder de leidingsploeg.
- › Jullie laten de streepjeslijst vallen en iedereen betaalt een vrije bijdrage.

ETEN & DRINKEN

10

Op kamp weigert tipper Louize te eten. Ze doet goed mee met de activiteiten maar eens ze aan tafel zit, klapt ze dicht. Hoe reageren jullie?

ETEN & DRINKEN

15

Milan is 8 jaar en gaat voor het eerst mee op kamp. Hij mag geen gluten eten en is lactose-intolerant.

- › Vinden jullie het haalbaar om op kamp rekening te houden met Milans intoleranties?
- › Willen jullie op kamp rekening houden met Milans dieet?

ETEN & DRINKEN

20

We zetten niet aan tot alcoholmisbruik. Daarnaast drinkt ook niet iedereen alcohol. Bedenk een origineel alternatief voor een 'zuipbeker' tijdens de quiz.

ETEN & DRINKEN**OPLOSSINGENKAART**

Niet iedereen heeft evenveel centen. Daarnaast is het niet altijd makkelijk om te praten over geldzaken.

- Enkele tips:**
- › Maak betaalbaarheid bespreekbaar.
 - › Maak op voorhand afspraken, stel een aanspreekpunt of vertrouwenspersoon aan.

5

OPLOSSINGENKAART

Weten jullie waarom Louize dichtklapt? Wie kan jullie hierbij helpen? Gaat het over niet lusten of zich niet goed in haar vel voelen?

- Enkele tips:**
- › Vertrek uit bezorgdheid, niet boosheid.
 - › Neem een open luisterhouding aan.
 - › Maak tafelafspraken.

10

OPLOSSINGENKAART

Voor hoeveel kinderen vinden jullie het haalbaar om een apart menu te voorzien op kamp? Met welke allergieën en intoleranties kunnen jullie rekening houden als Chirogroep? Doen jullie dat momenteel al? Hoe loopt dat? Is er voor jullie een grens? Denk daarbij ook aan spelletjes waarbij je iets moet eten of drinken.

15

OPLOSSINGENKAART

Bekijk ook de rest van jullie evenementen: zit er een verwijzing naar alcohol in de naam van jullie evenement? Kost alcohol evenveel als non-alcoholische dranken? Hebben jullie afspraken over alcohol met de leden en/of de leiding?

20

5

De tito's worden verdeeld in meisjes en jongens. Zo gaan de meisjes heel de dag knutselen en de jongens voetballen. Amina wil graag voetballen. De jongens willen liever geen meisje in hun team.

- Dilemma:**
- › Amina moet toch aansluiten bij de meisjes.
 - › Amina sluit aan bij de jongens.

CHIRONAMIDDAG

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

10

Stratego (een bosspel) kan soms complexe spelregels hebben. Hoe zorg je ervoor dat kinderen of jongeren met een verstandelijke beperking kunnen meespelen?

CHIRONAMIDDAG

15

Speelclubber Jacob komt niet vaak naar de Chiro. Het is al vijf weken geleden dat jullie hem zagen. Wanneer hij komt, is hij enthousiast. Zijn ouders begrijpen niet goed wat de Chiro is en dat hij regelmatig moet komen.

- › Vinden we het haalbaar om Jacob in de Chiro te houden?
- › Willen we Jacob in de Chiro houden?

CHIRONAMIDDAG

20

Speel paard-en-ruiter met jullie leidingsploeg. Twee personen zijn leiding, de rest zijn leden. Eén lid houdt niet van aanrakingen. Hoe betrek je dat lid bij het spel?

CHIRONAMIDDAG

OPLOSSINGENKAART

Denk na over stereotiepe activiteiten binnen jouw werking. Delen jullie groepen op, op basis van gender of interesse in de activiteiten? Kunnen we de activiteit veranderen? Hoe zouden jullie het gesprek aangaan met de jongens en/of met Amina?

5

OPLOSSINGENKAART

Welke hulpmiddelen gebruiken jullie om spelen uit te leggen? Hoe passen jullie nu al de werking aan voor verschillende leden?

Enkele tips:

- › Gebruik korte en duidelijke taal.
- › Gebruik lichaamstaal, afbeeldingen en handgebaren om speluitleg visueel te maken.

10

OPLOSSINGENKAART

Welke stappen zouden jullie ondernemen om Jacob of zijn ouders te bereiken? Wie kan jullie helpen? Moet Jacob elke namiddag komen? Waarom wel/niet? Hoe leg je uit wat Chiro is?

Enkele tips:

- › Ga op huisbezoek.
- › Spreek ouders aan bij de start of het einde van de werking.
- › Lijst kort op wat Chiro bij jullie inhoudt.

15

OPLOSSINGENKAART

Enkele tips:

- › Vraag op voorhand hoe het lid betrokken wil worden.
- › Denk samen na over manieren waarop je het spel kan veranderen.
- › Als meespelen niet lukt, kan het lid misschien wel meehelpen.

20

5

In de buurt van jullie lokalen bevindt zich een voorziening voor kinderen en jongeren die niet meer thuis kunnen wonen. Enkele begeleiders spreken jullie aan met de vraag om een activiteit met de jongeren te doen. Dat zijn potentiële nieuwe leden. Een deel van de leidingsploeg ziet dat zitten, een ander deel niet. **Dilemma:**

- › We gaan niet in op het voorstel.
- › We gaan wel in op het voorstel.

STARTDAG/WERVING

10

Weet jullie leidingsploeg wie er in de buurt woont? Bereiken jullie een diverse groep leden en/of leiding?

STARTDAG/WERVING

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

15

De ouders van Aiko spreken alleen Frans, net als Aiko. Ze heeft op school over de Chiro geleerd en wil graag lid worden als tito. Aiko houdt van voetbal en buiten spelen, en naar de Chiro gaan zou haar helpen Nederlands te leren.

- > Vinden we het haalbaar dat Aiko lid wordt?
- > Willen we dat Aiko lid wordt?

STARTDAG/WERVING

20

Op welke manieren werven jullie nieuwe leden en/of leiding?
Bedenk drie manieren die jullie nu nog niet gebruiken om leden of leiding te werven.

STARTDAG/WERVING**OPLOSSINGENKAART**

Wat zijn de bezorgdheden? Kunnen jullie hier preventief al een oplossing op bieden? Wat maakt jullie enthousiast voor dit idee? Hoe zouden jullie een spelmoment aanpakken? Welke aanpassingen zouden jullie maken? Wiens hulp schakelen jullie daarvoor in?

5

OPLOSSINGENKAART

Zijn er leden met een migratieachtergrond? Een aspi met een beperking/handicap? Verschillende opleidingsniveaus in de leidingsploeg? Bereiken jullie alle kinderen uit de buurt? Hoe zouden jullie die potentiële leden of leiding proberen te bereiken?

10

OPLOSSINGENKAART

Hoe zorgen jullie ervoor dat Aiko zich thuis voelt bij de tito's? Hoe pas je je werking en speluitleg aan aan Aiko? Hoe leg je aan de ouders uit wat Chiro is?

15

OPLOSSINGENKAART

Wie willen jullie bereiken via welke manier? Naast werving moet je ook aandacht hebben voor behoud van leden en leiding!

Enkele tips:

- > Maak je online zichtbaar.
- > Enthousiaste leden/ouders/leiding is gratis reclame!
- > Maak je bekend in de buurt en bij scholen.
- > Persoonlijk contact werkt het best!

20

5

Loïc zit in de speelclub en heeft een visuele beperking. Daardoor ziet hij niet verder dan een halve meter voor zich uit. De speelclub speelt 1-2-3 piano voor de werking start op zaterdag. **Dilemma:**

- > Loïc wordt naast de teller gezet omdat hij niet kan meespelen.
- > We passen het spel aan zodat Loïc ook kan meespelen.

TOEGANKELIJKHEID

10

Op het einde van het jaar worden de aspiranten gedoopt tot leiding. Hoe zorgen jullie ervoor dat jullie doop toegankelijk is voor iedereen?

TOEGANKELIJKHEID

15

Σ

Leider Youssef had een fietsongeluk en gebruikt nu een rolstoel. Hij wil graag weer leiding zijn bij de ribbels. Hiervoor is een lokaal nodig op de benedenverdieping. Ook op kamp moet hier rekening mee gehouden worden.

- > Vinden we het haalbaar om Youssef leider te laten zijn?
- > Willen we dat Youssef leider is?

TOEGANKELIJKHEID

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

20

Om een werking, activiteit of evenement toegankelijk te maken, kunnen we ons baseren op de **7 B's** van toegankelijkheid: **bruikbaarheid, beschikbaarheid, betaalbaarheid, bereikbaarheid, bekendheid, begrijpbaarheid** en **betrouwbaarheid**. Herwerk een activiteit of evenement en hou rekening met die **7 B's**.

TOEGANKELIJKHEID

OPLOSSINGENKAART

Enkele tips:

- › Vraag aan Loïc wat die het liefst doet.
- › Spelletjes aanpassen vraagt niet altijd zoveel moeite bv. touw spannen, vlaggetje of belletjes hangen als eindpunt, ...

Meer tips voor toegankelijke spelletjes vind je op doemamee.be.

5

OPLOSSINGENKAART

Enkele tips:

Zorg voor:

- › Fysieke en mentale veiligheid.
- › Duidelijke afspraken.
- › Ruimte om nee te zeggen.
- › Nodige aanpassingen en voorspelbaarheid.

10

OPLOSSINGENKAART

Wat kan Youssef helpen om leiding te blijven? Denk aan leidingsverdeling, lokalen, activiteiten, kamp, enz. Hoe maken jullie dat haalbaar?

15

OPLOSSINGENKAART

Achteraan vind je de diversiteitsfiche met hierop de **7 B's** van toegankelijkheid. Neem deze erbij met de planning van volgende activiteiten en evenementen.

20

5

Vera is vijftien en wil graag naar de Chiro komen, maar wil niet rondlopen met blote benen en vindt een nieuwe trui te duur.

Dilemma:

- › Je geeft Vera de boodschap dat ze toch Chirokleren zal moeten aankopen.
- › Vera hoeft geen Chirokleren te kopen en kan toch naar de werking komen.

GELD

10

Hoeveel kost het op jaarbasis ongeveer om leiding te zijn in jullie groep? Denk ook aan verborgen kosten zoals kleren, kampeermateriaal, uitstapjes, eten en drinken, enz. Hoe zou je ervoor kunnen zorgen dat dat betaalbaar is voor iedereen?

GELD

15

Jan is net verhuisd naar de sociale woningen naast jullie lokalen. Voor de werving gingen jullie op de speelplaats van zijn school spelletjes spelen. Jan wil heel graag naar de Chiro komen maar zijn moeder ziet dat niet zitten omdat ze denkt dat ze het niet kan betalen.

- › Vinden jullie het haalbaar om Jan in de Chiro op te nemen?
- › Willen jullie Jan in de Chiro opnemen?

GELD

20

Ieder jaar organiseren jullie met de leidingsploeg een kerstfeestje. Op de uitnodiging staat dat iedereen een cadeautje moet meenemen. Bedenk een manier om een kerstfeestje te organiseren met cadeautjes die geen geld kosten.

GELD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

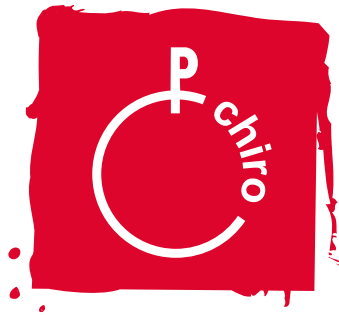
ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

WILLEN

willen we
zeer zeker

willen we eer-
der wel

willen we
als er goede
argumenten
op tafel lig-
gen

A writing grid for the word 'WILLEN'. It features a solid horizontal line at the top and a solid vertical line on the left. The rest of the grid is composed of dotted lines, creating a series of boxes for writing. The text from the previous blocks is positioned to the left of the grid, with lines extending into the first column of the grid.

OPLOSSINGENKAART

Welke kleren zijn een echte 'must' in jullie werking? Zijn Chirokleren verplicht? Zo ja, waarom? Hebben jullie een tweedehandsbib met kleren voor leden en leiding die liever kleren huren of kopen voor een lagere prijs?

5

OPLOSSINGENKAART**Enkele tips:**

- › Laat ook leiding gebruikmaken van sociaal tarief.
- › Hou activiteiten betaalbaar.
- › Bespreek op voorhand hoeveel het kost.
- › Introduceer een uitleensysteem voor materiaal.
- › Stel een vertrouwenspersoon aan.

10

OPLOSSINGENKAART

Waar vragen jullie geld voor? Op welke manier kan je dat zo laag mogelijk houden zodat het betaalbaar blijft voor iedereen? Wat zouden jullie (meer) kunnen doen? Doe bijvoorbeeld een aanvraag bij **Chiro Voor Chiro**, ga eens langs bij het **CAW**, voer een **solidariteits- en een sociaal tarief** in, doe een beroep op de **Uitpas** enz.

15

OPLOSSINGENKAART**Enkele tips:**

- › Geef tweedehands cadeautjes en hou het budget zo laag mogelijk.
- › Geef cadeautjes die je thuis al hebt staan! Een gezelschapsspelletje dat je nooit speelt, een boek dat je al uit las of een plant die ergens anders wat meer liefde kan krijgen.
- › Maak cadeautjes voor elkaar.

20

5

Gillian woont sinds april in jullie gemeente of stad. Die heeft zich in mei ingeschreven in de Chiro en wil mee op kamp, ook al kwam die niet het hele werkjaar.

Dilemma:

- › Gillian kan niet mee op kamp.
- › We maken een uitzondering en Gillian kan wel mee op kamp.

BIVAK

10

Vaak moeten jullie leden heel wat spullen meenemen op kamp. Welke spullen moet een lid doorgaans meenemen op jullie bivak? Hoe zorgen jullie dat dat betaalbaar blijft?

BIVAK

15

Ezra gaat als ribbel voor de eerste keer mee op kamp. Ze heeft diabetes en moet regelmatig insulinespuiten krijgen. Ze kan zichzelf nog niet inspuiten dus de leiding moet haar daarbij helpen.

- › Vinden jullie het haalbaar dat Ezra meegaat op kamp?
- › Willen jullie dat Ezra mee gaat op kamp?

BIVAK

20

Bekijk je eigen kamphema van afgelopen zomer. Maakten jullie gebruik van stereotypen? Bedenk een kamphema zonder stereotypen en clichés.

BIVAK**OPLOSSINGENKAART**

Vanaf wanneer mag iemand wel/niet mee op kamp? Wanneer wijken jullie daarvan af? Hoe zorgen jullie ervoor dat Gillian zich welkom voelt in de groep?

5

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

OPLOSSINGENKAART

Kunnen alle ouders de benodigde spullen betalen? Denk aan systemen zoals een uitleensysteem, extra spullen op kamp, of de **Uitpas** om het haalbaar te maken. Bekijk samen met ouders hoe het kamp betaalbaar blijft. Wist je dat je kampmateriaal kunt aanvragen via **Chiro Voor Chiro**?

10

OPLOSSINGENKAART

Sinds 2024 mag iemand zonder verpleegkundig diploma, na een korte opleiding of toestemming, enkele medische handelingen doen. Dat is het statuut van de 'bekwame helper'. Niemand kan je verplichten om dat te worden en je moet je daar zelf goed bij voelen.

15

OPLOSSINGENKAART

Gaan jullie voor een bestaand thema of iets helemaal nieuw? Denk outside-of-the-box! Pas op met karikaturale rollen, racisme, stereotiepen en discriminatie.

20

5

Sinterklaas is een feest gevuld met tradities en gewoonten. Die zijn niet altijd fijn voor alle kinderen. Binnen de leidingsploeg is er verdeeldheid over de term 'Roetveeg Piet'.

Dilemma:

- › Wij gebruiken hiervoor nooit de term 'Roetveeg Piet' en dat gaan we nu ook niet doen.
- › We bekijken op welke manier we het Sinterklaasfeest inclusiever kunnen maken.

TRADITIES

10

In november vieren veel Chirogroepen Christus Koning. Sommige groepen trekken dan ook naar de kerk. Niet iedereen is religieus. Kunnen jullie een ander zingend moment bedenken als vervanging?

TRADITIES

15

In sommige Chirogroepen is het de gewoonte dat jongens en meisjes in aparte afdelingen zitten vanaf titoleeftijd. Sam is biologisch een jongen maar identificeert zich als meisje. Ze vraagt daarom aan de leiding of ze bij de tippers mag aansluiten.

- › Vinden jullie het haalbaar dat Sam van afdeling verandert?
- › Willen jullie dat Sam naar de tippers gaat?

TRADITIES

20

Maak een lijstje van tradities die jullie Chirogroep heeft. Ga voor elke traditie na wat ze leuk maakt en op welke manier ze een drempel kan vormen. Bedenk daarna hoe je ze kan veranderen zodat iedereen zich welkom voelt.

TRADITIES

OPLOSSINGENKAART

In de Chiro is er geen plek voor racisme of discriminatie. De zwartgeverfde huid, het kroeshaar en de rode lippen laten we achterwege. Daarnaast is het voor sommige kinderen niet haalbaar om cadeautjes te geven.

5

OPLOSSINGENKAART

Enkele tips:

- › Organiseer een Chirofeest.
- › Maak een eigen dienst.
- › Organiseer een zangstonde.
- › Organiseer iets voor het goede doel.

10

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

OPLOSSINGENKAART

Wat maakt dat je deze gewoonte wel/niet wil opgeven?
 Kan dit ervoor zorgen dat iemand zich niet meer welkom of comfortabel voelt?
 Hoe kan je redelijke aanpassingen doen zodat iedereen hier akkoord mee is?

15

OPLOSSINGENKAART

Tradities kunnen ruim gezien worden. Denk aan zaken zoals een avondlied zingen op kamp, een overgang/doop op het einde van het jaar of het dragen van Chirokleren.

20

5

Het is september, het Chirojaar gaat van start en je hebt nieuwe leden. De laatste twee jaar ging leiding niet meer op huisbezoek door tijdsgebrek. De opstart van het Chiro- en schooljaar, activiteiten organiseren en huisbezoeken combineren was een grote tijdsinvestering.

Dilemma:

- › We gaan ook dit jaar niet op huisbezoek.
- › We doen dit jaar een activiteit minder en gaan op huisbezoek.

NETWERK

10

Jullie groep wil graag kinderen in een maatschappelijk kwetsbare positie een leuk kamp bezorgen. Welke organisaties kennen jullie in de buurt die daarbij kunnen helpen?

NETWERK

15

Om de werking betaalbaar te houden, organiseren jullie een extra kasactie. Het jeugdhuis stelt voor dat jullie eens per kwartaal met de leidingsploeg komen tappen en biedt daarvoor een vergoeding aan.

- › Vinden jullie het haalbaar om dat te doen?
- › Willen jullie dat doen?

NETWERK

20

Als Chirogroep staan jullie er niet alleen voor. Jullie worden omringd door een netwerk. Som drie personen of organisaties op in jullie netwerk die jullie kunnen ondersteunen om kinderen en jongeren met een fysieke beperking te betrekken in de werking. Geef aan waarvoor jullie die personen kunnen gebruiken.

NETWERK**OPLOSSINGENKAART**

Ouders leren kennen en aanspreken kan spannend zijn. Daarom is een huisbezoek ideaal: het breekt het ijs, je leert je leden en hun ouders beter kennen. Zo verbreed je ook je netwerk.

5

OPLOSSINGENKAART

Een goede start is de jeugddienst. Zij hebben een netwerk aan organisaties en kunnen jullie daarmee in contact brengen. Daarnaast kan je altijd eens kijken naar het **OCMW, CAW, Huis van het Kind** of andere sociale voorzieningen in de buurt. Schrijf je in voor **Iedereen Mee Op Kamp** om een niet-lid mee te nemen op kamp.

10

OPLOSSINGENKAART

Is er genoeg draagkracht? Moet heel de leidingsploeg daar altijd zijn? Externe kasacties doen is een goede manier om de werking betaalbaar te houden en je netwerk te verbreden. Vaak zorgen eigen kasacties ervoor dat je het geld telkens uit dezelfde bron haalt.

15

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

OPLOSSINGENKAART

Denk aan (oud-)leiding die ergotherapie studeert, de vader van een ribbel die schrijnwerker is, de school in de buurt die gespecialiseerd is in kinderen en jongeren met een beperking/handicap of jullie gewest.

Denk outside the box!

20

5

Tijdens het kamp hebben leidsters Ikrame en Veerle nood aan een rustig plekje om te bidden. Jullie gaan op tentenkamp en er zijn geen tenten meer vrij. **Dilemma:**

- › Wij weten niet hoe we dat moeten oplossen en laten het aan Ikrame en Veerle over om een oplossing te zoeken.
- › De leidingsploeg zoekt mee naar een oplossing voor Ikrame en Veerle.

DE LEIDINGSPLOEG

10

Antoine is homoseksueel maar durft dat niet te uiten in zijn Chirogroep. Binnen de leidingsploeg wordt weleens lacherig het woord 'janet' gebruikt. Dat voelt voor hem niet veilig aan. Hoe zorgen jullie ervoor dat seksualiteit geen taboe is in de groep? Hoe kunnen jullie de Chiro een veilige(re) omgeving maken?

DE LEIDINGSPLOEG

15

Dieter komt naar de Chiro sinds hij speelclubber is. Hij heeft een verstandelijke beperking. Dat heeft nooit een probleem gevormd in zijn afdeling. Na het aanstaande kamp zou Dieter leiding worden.

- › Vinden jullie het haalbaar dat Dieter leiding wordt?
- › Willen jullie dat Dieter leiding wordt?

DE LEIDINGSPLOEG

20

Som vijf dingen op die ervoor zorgen dat jij je thuis voelt in je leidingsploeg. Hoe zou je die dingen kunnen inzetten om nieuwe leiding zich snel thuis te laten voelen in jullie ploeg?

DE LEIDINGSPLOEG

OPLOSSINGENKAART

Hoe ziet die plek eruit? Hoe kunnen we daar creatief mee omgaan? Wat hebben zij nodig om comfortabel op kamp te gaan?

5

OPLOSSINGENKAART

Enkele tips:

- › Ga discreet om met vertrouwelijke informatie.
- › Ga niet uit van veronderstellingen of vooroordelen.
- › Geef zelf het goede voorbeeld en gebruik geen ongepast taalgebruik. Spreek anderen erover aan als zij dat wel doen.
- › Maak het bespreekbaar in jullie leidingsploeg.

10

OPLOSSINGENKAART

Welke factoren bepalen of iemand leiding wordt? Zou je anders antwoorden met meer of minder leiding? Hoe zorg je ervoor dat iemand met een verstandelijke beperking toch leiding kan worden? Dieter kan mee op Accu, de animatorcursus van de Chiro, zodat hij leiding op maat kan worden.

15

OPLOSSINGENKAART

Maak werk van onthaal van (nieuwe) leiding en hou dat het hele jaar door vast. Doe een check-in in het begin van de leidingskring of ga eens op teambuilding.

20

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

5

Matteo is als lid van de speelclub voor de eerste keer mee op kamp. Hij woont alleen met zijn papa. Die zou Matteo liefst continu telefonisch kunnen bereiken. Dat is niet de bedoeling tijdens jullie kamp.
Dilemma:

- > Dit zijn de regels voor alle leden, en daar stappen wij niet van af.
- > We gaan het gesprek aan met de papa en bekijken op welke manier we hem tegemoet kunnen komen.

ouders

10

De twee oudere zussen van Noa zitten in jullie Chirogroep. Noa wil ook graag naar de Chiro komen en identificeert zich als non-binair. Hun ouders zijn bang dat die geen plekje zal vinden in de groep. Jullie beslissen om thuis langs te gaan en te bespreken waar de bezorgdheid van de ouders vandaan komt. Hoe bereiden jullie het gesprek voor?

ouders

15

In het midden van het bivak nodigen jullie de ouders uit voor een kampbezoek. Aïcha's papa gebruikt een rolstoel en geraakt moeilijk op een kampterrein.

- > Vinden jullie het haalbaar om Aïcha's papa uit te nodigen?
- > Willen jullie Aïcha's papa uitnodigen?

ouders

20

Bedenk hoe je aan ouders die Chiro niet kennen, in één minuut jullie werking uitlegt. Hou er rekening mee dat sommige mensen niet weten wat 'jeugdbeweging' betekent of de Nederlandse taal niet machtig zijn.

ouders

OPLOSSINGENKAART

Niet alleen voor leden maar ook voor ouders kan het kamp spannend zijn. Ga na waarom de papa bezorgd is. Kunnen jullie een tussenweg zoeken? Kan Matteo op bepaalde momenten wel iets laten weten? Kan hij een kaartje sturen? Wat kan de leidingsploeg doen om de bezorgdheid weg te nemen?

5

OPLOSSINGENKAART

Wie betrekken jullie bij de voorbereiding? Zijn er bepaalde zaken waar jullie tijdens het gesprek extra rekening mee houden? Hoe zorgen jullie ervoor dat de ouders Noa met een gerust gevoel naar de Chiro sturen? Hoe onderhouden jullie dat in de loop van het jaar?

10

OPLOSSINGENKAART

Wat zouden jullie moeten doen om dat haalbaar te maken? Wie heb je daarvoor nodig? Kunnen jullie contact opnemen met Aïcha's papa? Hebben jullie tijd en middelen om daarmee om te gaan? Hoe en waarover informeer je Aïcha's familie?

15

OPLOSSINGENKAART

Welke activiteiten doen jullie? Waarom is het leuk voor de leden? Wat is de rol van ouders? Wie is de leiding? Welk kostenplaatje hangt daaraan vast?

20

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

ALL ABOARD

DIVERSITEITSFICHE

PRATEN OVER INCLUSIE MET DE LEIDINGSPLOEG

Amel, 10 jaar, spreekt thuis Spaans en kent de Chiro nog niet. Milan, 12 jaar, heeft het syndroom van Down en kijkt elke week uit naar de Chiro. Lars, 16 jaar, voelt zich een meisje maar zit in de jongensgroep. Als Chiro proberen we alle kinderen en jongeren een plekje te geven. Hoe zorg je er als leidingploeg voor dat iedereen zich welkom voelt?

STAP 1: WILLEN

Bespreek het thema inclusie met je leidingploeg. Denk zowel voor jezelf als samen met de ploeg na over vragen zoals:

- › Wat betekent Chiro voor ons?
- › Hoe willen we dat onze Chiro eruit ziet?
- › Bereiken we alle kinderen in de buurt? Wat houdt sommigen tegen?
- › Is onze groep divers? Waarom wel of niet?

STAP 2: HAALBAARHEID

Hoe maak je je Chirogroep toegankelijker? Bespreek:

- › Wat kan er veranderen zodat niemand zich buitengesloten voelt?
- › Vinden jullie het haalbaar om dit te doen? Gebruik creativiteit om barrières te verlagen, zoals pictogrammen voor speluitleg of het gebruik van een sociaal tarief.
- › Hoe maak je je lokalen toegankelijker?

STAP 3: DOEN

Kom in actie! Bepaal wat jullie gaan doen en wie kan helpen, zoals:

- › Leidingploeg: Gebruik hun kennis van de werking en eventuele studies of werkervaring.
- › Ouders: Zij kennen hun kinderen het best. Vraag hun advies en bekijk waar zij kunnen helpen.

- › Brugfiguren: Zij slagen de brug tussen kind en leiding. Leer de buurt kennen en vraag hulp.

Ga bijvoorbeeld een keer op woensdag spelen met kinderen van een naburige school of plan activiteiten met andere jeugdorganisaties.

STAP 4: EVALUEREN

Bespreek regelmatig hoe het gaat:

- › Hoe voelt het kind zich in de groep?
- › Hoe ervaren jullie als leiding en/of groep de veranderingen?
- › Wat kan beter en wat hebben jullie geleerd?

HULP NODIG?

- › **Chirosite:** chiro.be/inclusie
- › **All Aboard:** Gratis kaartspel om het gesprek over inclusie te starten.
- › **Chiro Voor Chiro:** Steunfonds voor financiële hulp.
- › **Sociaal tarief:** Voor leden die het financieel moeilijker hebben.
- › **Kadervrijwilligers:** Neem contact op met je gewest of het verbond voor hulp.
- › **Educatief medewerkers** via info@chiro.be of 03-231 07 95.

7 B'S VAN TOEGANKELIJKHEID

Hoe vind je drempels en werk je ze weg? Deze 7 B's van toegankelijkheid zijn een houvast.

- ♦ **Bereikbaarheid:** Is de werking goed bereikbaar qua tijd, datum en locatie? Zou het startuur van de werking invloed kunnen hebben op hoeveel leden je bereikt? Of zouden er meer leden op kamp gaan als de locatie dichterbij is? Zijn de lokalen fysiek toegankelijk?
- ♦ **Beschikbaarheid:** Hebben jullie een wachtlijst? Moeten ouders veel administratie doen om hun kinderen lid te laten worden?
- ♦ **Betaalbaarheid:** Moet leiding bijpassen voor kamp of weekend? Kunnen leden aansluiten zonder Chirokleden?
- ♦ **Bruikbaarheid:** Is de werking wat de buurt, leden en leiding nodig hebben?
- ♦ **Begrijpbaar:** Is het duidelijk wat jullie tijdens de werking of op kamp doen?
- ♦ **Betrouwbaarheid:** Stellen jullie je betrouwbaar op en zonder vooroordelen? Hebben jullie begrip voor de leefwereld van leden en leiding?
- ♦ **Bekendheid:** Bereiken jullie de hele buurt of slechts enkele wijken?

Colofon

'All Aboard' is een uitgave van Chirojeugd Vlaanderen en werd ontwikkeld voor leiding.

Eindredactie: Maurane Dierckx en Samen Leven

Taalcorrectie: Bart Boone

Vormgeving: Valerie Vanderlooy

Foto's: Felix Rabou

Met speciale dank aan Chiro Staderas
en Themagroep Samen Leven

Vlaanderen
verbeelding werkt